

7. SINIF
SOSYAL BİLGİLER

2026 ARA TATİL

ŞURUP DENEMELERİ

(AKADEMİK TAKVİYE ŞURUBU)

AD-SOYAD:
SINIF:
NO:.....

KAZANIMLARA UYUMLU
HER GÜNE BİR DENEME
10 DENEME (TOPLAM 100 SORU)

1.DÖNEM KAZANIMLARINI KAPSAR

Metin Özdamarlar

ın bu güzel ülkenin değerli çocuklarına hediyesidir. Dilediğiniz gibi paylaşabilir, çoğaltabilir, sınıf gruplarına yollayabilirsiniz. Şurup Deneme Kitapçığına yazılan

özel yazılan bu sorular, telif haklarıyla korunmakta olup ticari amaçla kullanılamaz..

19 OCAK 2026 PAZARTESİ	ŞURUP DENEMESİ 01	D: Y:
------------------------	----------------------	----------

1.

- I. Alay etmek
- II. Göz iletişimi kurmak
- III. Dikkatle dinlemek
- IV. Sen dili kullanmak

Yukarıda verilen turum ve davranışların sınıflandırılması hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	<u>İletişimi Olumlu Etkileyen Tutum ve Davranışlar</u>	<u>İletişimi Olumsuz Etkileyen Tutum ve Davranışlar</u>
A)	I ve II.	III ve IV.
B)	III ve IV.	I ve II.
C)	II ve III.	I ve IV.
D)	I ve IV.	II ve III.

2. “Anadolu kadını oyalarla sadece başörtüsünü süslemez, onları âdeta birer sözsüz iletişim unsuru olarak kullanır. İğne oyasıyla sevgi, acı, pişmanlık, öfke, düş kırıklığı, mutluluk gibi duygularını dile getirir. Örneğin eşine kızan bir bayan acı biber oyası örter. Kayınvalidesine iyi bir mesaj iletmek isteyen yeni gelin, çayır çimen oyası işlenmiş yemeni hediye eder. Aramız çayırklar gibi püfür püfür, çimenler gibi iç açıcı olsun diye...”

Metinde iletişimi etkileyen unsurların hangisinden bahsedilmiştir?

- A) Ben dili kullanmaktan
- B) Sözsüz iletişim kurmaktan
- C) Anlayışlı olmaktan
- D) Jest ve mimiklerden

3.

Aynı dili konuşanlar değil, aynı duyguları paylaşanlar anlaşabilir.

Mevlana yukarıdaki cümlesinde iletişimin hangi ögesini vurgulamıştır?

- A) Göz iletişimi kurmanın
- B) Ön yargısız yaklaşmanın
- C) Dikkatle dinlemenin
- D) Empati kurmanın

4. 21. yüzyılda hayatımıza giren Genel Ağ, TV'nin yerini almıştır. Genel Ağ ile dünyanın dört bir yanıla iletişim sağlanmıştır. İnsanlar herhangi bir konuda istedikleri kadar bilgi sahibi olma özgürlüğüne sahip olmuşlardır. Dünyanın her yerindeki gelişmeleri, değişimleri, keşifleri izlemeye başlamışlardır. Bununla birlikte Genel Ağ, sosyal medya vasıtasıyla kıyafetler, yemekler, bayramlaşma, değerler vb. alanlarda da olumsuz sonuçlar doğurmuştur.

Yukarıda verilen bilgide, medyanın;

- I. Sosyal
- II. Kültürel
- III. Ekonomik
- IV. Siyasi

alanlarından hangilerinde meydana getirdiği değişim vurgulanmıştır?

- A) I ve IV.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) III ve IV.

5.

Yukarıdaki gazete kupürü hangi iletişim hak ve özgürlüğüne örnek verilebilir?

- A) Özel hayatın gizliliği
- B) Basın özgürlüğü
- C) Tekzip hakkı
- D) Düşünce özgürlüğü

6. Tarihçiler Osman Gazi'nin 1299'da Karacahisar'ı fethettikten sonra hutbe okutmasını ve bakır para bastırmasını dikkate alarak Osmanlı'nın kuruluş tarihi olarak 1299 tarihini kabul etmiştir. Öte yandan önemli Osmanlı tarihi uzmanlarından Prof. Dr. Halik İnalcık (1916-2016) ise Koyunhisar Savaşı'ndan (1302) sonra Osmanlı'nın bağımsızlığını kazandığını söylemiştir.

Metinden çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin kuruluşu ile ilgili farklı tarihi yorumlar bulunduğu
- B) Osmanlı Devleti'nin kuruluşu konusunda tarihçiler arasında görüş birliğine varıldığı
- C) Osmanlı Devleti'nin siyasi güce dönüşmesinde farklı faktörlerin etkili olduğu
- D) Osmanlı Devleti'nin kurulduğu yerin coğrafi avantajından yararlandığı

7.Osman Gazi 1288’de Karacahisar’ı fethetti ve burayı kendisine merkez edindi. Osmanlı Beyliğinin ilk merkezi, Eskişehir’e 7 kilometre uzaklıkta, sarp bir tepe üzerinde bulunan ve bugün mevcut olmayan Karacahisar Kalesi’dir. Osman Gazi, bu kaleyi fethederek İznik’ten İstanbul’a giden ana yola da hâkim oldu. Ayrıca Karacahisar’ın fethiyle “tekfur” adıyla anılan Bizans valilerine savaş başlattı ve bölgeyi bir gaza alanı haline getirdi. (Erhan Afyoncu, *Sorularla Osmanlı İmparatorluğu* s.40)

Bilgiye göre Karacahisar’ın fethi ile Osmanlı Beyliğinin;

- I. Kültürel
- II. Siyasi
- III. Askeri
- IV. Dini

hangilerinde kazanım elde ettiği savunulabilir?

- A) Yalnız III.
- B) II ve III.
- C) II ve IV.
- D) I, II ve III.

8.Osmanlı Devleti, Rumeli’ye geçtikten sonra Orhan Gazi burada fetih hareketlerini yürüten oğlu Süleyman Paşa’ya; “*Rumeli şehir ve kalelerindeki Hristiyan aileleri Karesi vilayetine geçirip onların yerine de Anadolu’nun güneyinden konargöçer Türkmenleri, gönüllü gazileri, gaza eden dervişleri ve kendi arzusuyla gelip yerleşmek isteyen köylüleri gönderip iskân eylemek gerek.*” demiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi İskân Politikası ile hedeflenen bir amaç olamaz?

- A) Bölgeyi Türkleştirmek ve İslamlaştırmak
- B) Konargöçer toplulukları yerleşik yaşama geçirmek
- C) Yeni toprakları tarıma açarak gelir elde etmek
- D) Rumeli’deki Hristiyan varlığına son vermek

9. Konya-Çumra yakınlarında yer alan Çatalhöyük günümüzden 9500 yıl önce kurulmuştu. 8000 insanı barındıran şehir dünyanın en eski yerleşim yerlerinden biridir. Burası aynı zamanda ilk ev mimarisi ve ilk kutsal yapılara ait eserlerin görüldüğü bir yerdir. Bereketli bir arazi üzerinde kurulan Çatalhöyük’te zengin ormanlar, Çarşamba Irmağı, bataklıklar ve bunların arasında zengin bir hayvan varlığı yer alıyordu.

Bilgiye göre Çatalhöyük’ün yerleşim yeri olarak tercih edilmesinde;

- I. İklim
- II. Su kaynakları
- III. Bitki örtüsü
- IV. Tarım

doğal faktörlerden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) I ve II.
- B) II ve IV.
- C) I, II ve III.
- D) II, III ve IV.

10.

2011’de yaşanan Van depreminin ardından ailemle birlikte başka bir şehre göç ettik.

Yukarıda iç göçün nedenlerinden hangisine yer verilmiştir?

- A) Eğitim görme
- B) Sağlık sorunları
- C) Doğal afetler
- D) İş bulma

20 OCAK 2026 SALI	ŞURUP DENEMESİ 02	D: Y:
-------------------	----------------------	----------

1.Etkili dinleme iletişiminde oldukça önemlidir. Bireysel ve toplumsal ilişkilerde etkili dinlemeye oldukça dikkat etmeliyiz.

Aşağıdakilerden hangisi etkili dinlemenin kurallarından birisi değildir?

- A) Gerekğinde soru sormak üzere dinlemek
- B) Önemli kısımları not alarak dinlemek
- C) Konuşmacıya dinlediğimizi hissettirmemek
- D) Ön yargısız dinlemek

2.

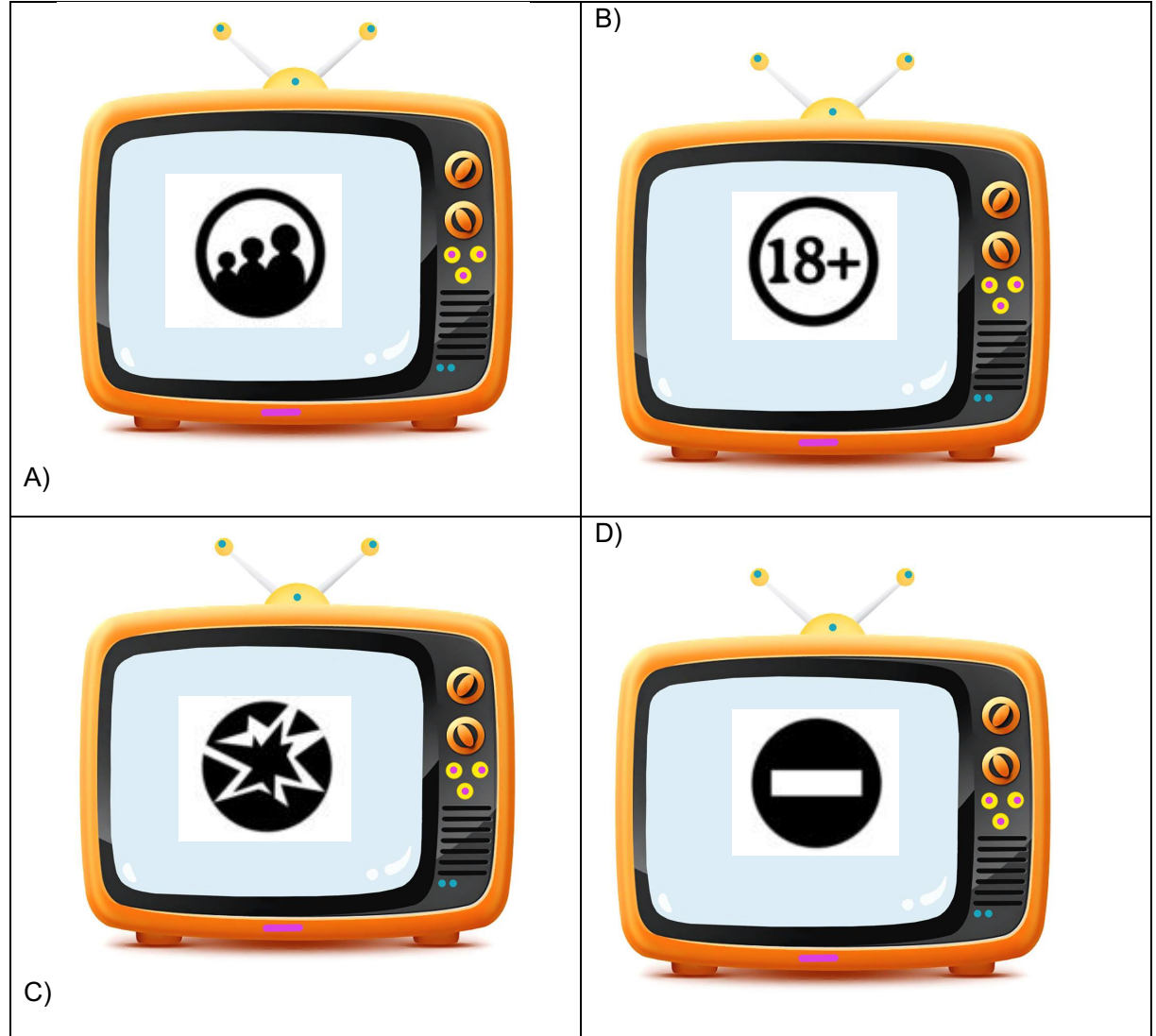

Yukarıdaki sorulara verilen cevaplar hangi iletişim türüne örnek verilebilir?

- A) Yazılı iletişim
- B) Sözsüz iletişim
- C) Sözlü iletişim
- D) Telekonferans iletişimi

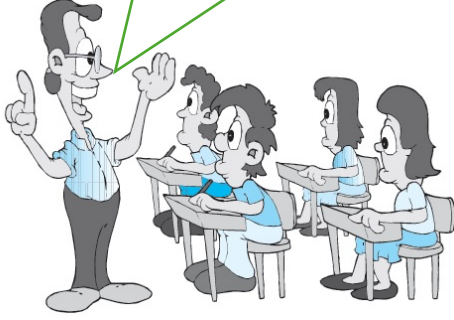
3.5. sınıfa giden Ece televizyonu açmış ve kumanda ile farklı kanallardaki programları incelemiştir.

Buna göre Ece ekranda hangi akıllı işaretin bulunduğu TV programını izlemesi uygun olur?

4.

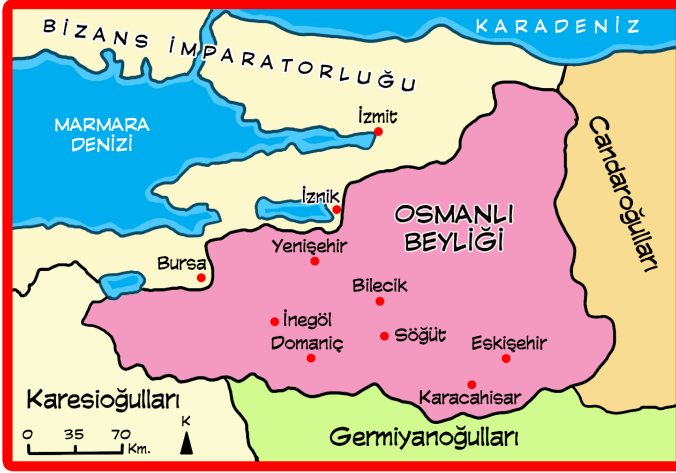
Çocuklara zarar verebilecek bilgi ve belgeler içeren araç ve yayınlardan uzak durmak.

Yukarıdaki öğrenci hangi iletişim hak ve özgürlüğünün gerektirdiği sorumluluğu söylemiştir?

- A) Özel yaşamın gizliliğinin
- B) Kitle iletişim özgürlüğünün
- C) Konut dokunulmazlığının
- D) Düşünce özgürlüğünün

5.

Osman Bey dönemini gösteren yukarıdaki haritadan hangi çıkarımda bulunulamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin Bizans sınırında kurulduğu
- B) Osmanlı Devleti'nin Rumeli'ye geçtiği
- C) Osmanlı Devleti'nin doğusunda Türk beyliklerinin yer aldığı
- D) Osman Devleti'nin konumunun gazaya uygun olduğu

6.Yıldırım Beyazıt döneminde Timur Devleti ile yaşanan Ankara Savaşı'nın ardından;

- Anadolu Türk beylikleri tekrar bağımsızlıklarını ilan etmiş
- Şehzadeler arasında taht kavgası yaşanmış
- "Fetret Devri" başlamıştır.

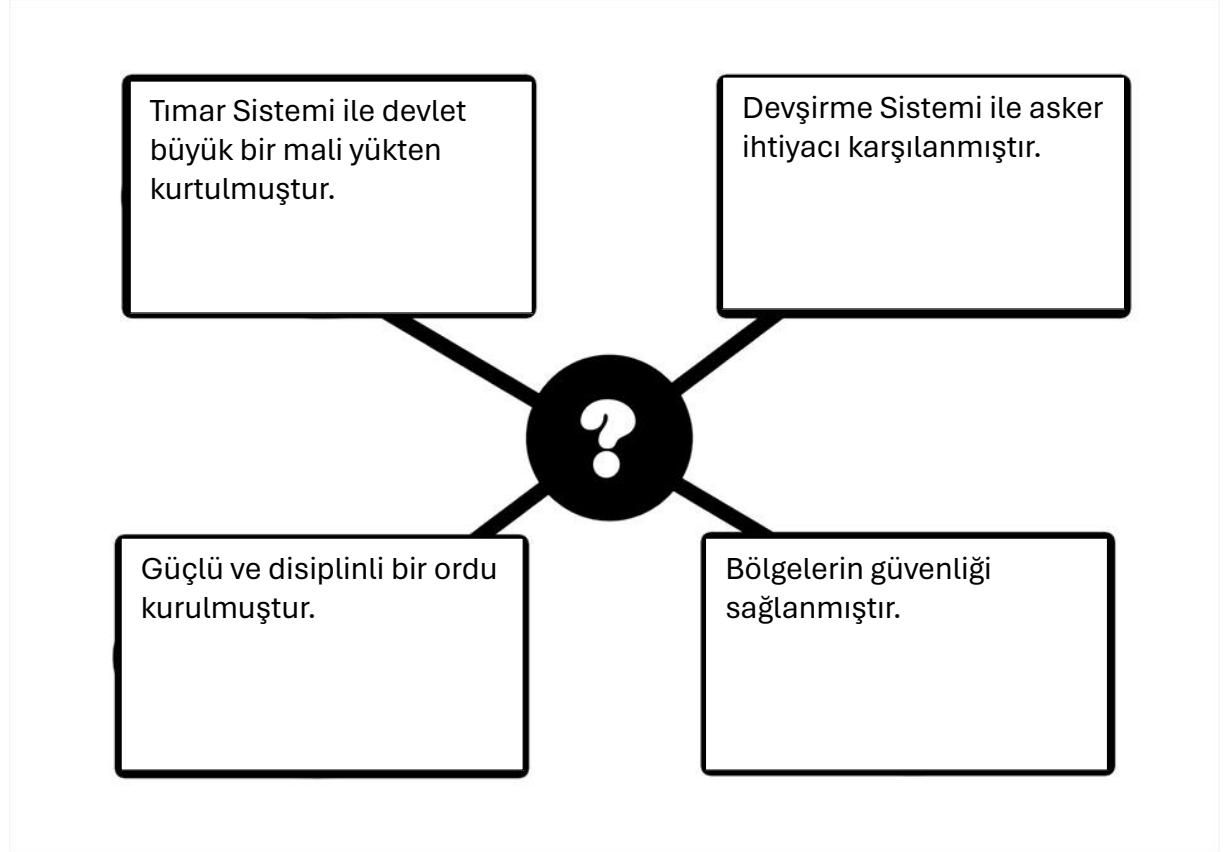
Buna göre;

- Devletin bir süre başsız kaldığı
- Anadolu'da siyasi birliğin bozulduğu
- Rumeli'de toprak kayıpları yaşandığı
- Kuruluş Dönemi'nin sona erdiği

Hangileri söylenebilir?

- A) III ve IV. B) I ve II.
C) II ve III. D) I ve III.

7.

Osmanlı Devleti'nin siyasi güç olarak ortaya çıkış sürecini etkileyen faktörleri içeren yukarıdaki diyagramda "?" olan yere hangisi yazılmalıdır?

- A) Osmanlı Devleti'nin Kurulduğu Coğrafyanın Sağladığı Avantajlar
B) İskân Politikasının Sağladığı Faydalar
C) Askeri Yapının Sağladığı Faydalar
D) Toplumsal ve Ekonomik Yapının Sağladığı Avantajlar

8.

- I. Orta Çağ sona erdi ve Yeni Çağ başladı.
- II. İstanbul Osmanlı Devleti'nin başkenti oldu.
- III. Doğu Roma İmparatorluğu (Bizans) yıkıldı.
- IV. Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğü sağlandı.

Yukarıda İstanbul'un fethinin Türk ve dünya tarihi açısından sonuçları verilmiştir.

Bu sonuçların sınıflandırılması hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	<u>Türk tarihi açısından</u>	<u>Dünya tarihi açısından</u>
A)	I ve II.	III ve IV.
B)	III ve IV.	I ve II.
C)	I ve III.	II ve IV.
D)	II ve IV.	I ve III.

9.. "Sizin devletinizin günden güne yükseldiğini ve bizim devletimizi geçtiğini anladık. Babanızın idaresine geçen köylülerin memnun kalıp bir daha bizi aramadıklarını gördük ve biz de bu rahatlığa heves ettik."

(Aşıkpaşazade, Tevarih-i Âli Osman, s.30)

Bursa'nın fethinden sonra şehri neden teslim ettiklerini soran Orhan Gazi Rumlardan yukarıdaki cevabı almıştır.

Bu cevap ile hangisi arasında ilişki kurulabilir?

- A) İstimalet politikası
- B) Devşirme sistemi
- C) Gaza ve cihat anlayışı
- D) Millet sistemi

10. Göçler ülke sınırları içerisinde olduğu gibi ülkeler arasında da olabilir.

Yukarıda hangi göç sınıflandırmasına yer verilmiştir?

- A) Oluşum nedenlerine göre
- B) Süresine göre
- C) Mesafesine göre
- D) Yapıldığı yerin özelliğine göre

1.Osmanlı Devletinin kuruluş ve gelişmesinde İslamiyet'i yayma hedefi önemli bir etmendir. ...Osmanlılar imparatorluklarını Müslüman Anadolu ile Hristiyan Balkanları kendi yönetimleri altında birleştirerek kurmuşlardır. Osmanlılar, imparatorluğun başlangıç yıllarında savaşa başvurmadan önce, Hristiyanların gönüllü teslim olma ve güvenlerini sağlamaya çalışan bir politika izlemişlerdir. (Prof. Dr. Halil İnalcık, *Devlet-i Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600)*, s. 15)

Yukarıdaki metinden Osmanlının uyguladığı

- I. Millet Sistemi
- II. İstimâlet Politikası
- III. Gaza ve cihat

fetih politikalarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II.
- B) Yalnız III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

2.Osmanlı Beyliğinin gittikçe güçlenmesi üzerine Bursa tekfurunun öncülüğünde birleşen Rum tekfuruları, Bizans'tan aldıkları yardımla Osman Bey'i yöreden atmak için harekete geçti. Koyunhisar'da 1302'de yapılan bu ilk Osmanlı-Bizans Savaşını Osmanlı Devleti kazandı. Kazanılan zaferle Türklere İzmit yolu açılmıştır.

Bilgiye göre Koyunhisar Savaşı'nın Osmanlı'ya

- I. Siyasi
- II. Askeri
- III. Ekonomik

alanlarının hangilerinde kazanım sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I.
- B) II ve III.
- C) I ve II.
- D) I, II ve III.

3.

	YIL	COĞRAFİ KEŞİF/GELİŞME
I.	1488	Ümit Burnu keşfedildi.
II.	1492	Amerika kıtası keşfedildi.
III.	1498	Hint Deniz Yolu bulundu.
IV.	1519-1522	Dünyanın çevresi dolaşıldı.

Yukarıdaki keşiflerden hangisinin İpek ve Baharat yollarının yön değiştirmesine ve Osmanlı ekonomisinin kayıp vermesine neden olduğu söylenebilir?

- A)I
- B) II
- C) III
- D) IV

4. **XV. ve XIX. yüzyıllar arasında Avrupa’da yaşanan gelişmelerden;**

- I. Rönesans
- II. Reform
- III. Sanayi İnkılabı
- IV. Fransız İhtilali

hangilerinin Osmanlı’yı olumsuz etkilemesi beklenir?

- A) I ve II. B) III ve IV. C) Yalnız III. D) II ve III.

5. Avrupa’ya karşı askerî üstünlüğünü kaybeden Osmanlı Devleti yeni fetihler yapamayınca ekonomisi daha da bozuldu IV. Murat, Osmanlı Devleti’nin kötüye gidişinin nedenleri ve bu kötü gidişin durdurulması için alınabilecek tedbirlere ilişkin devletin ileri gelenlerine raporlar hazırlattı. Bu raporlardan birini hazırlayan Koçi Bey raporunda “*Padişahlar, Sultan Süleyman Han Gazi’ye gelinceye kadar bizzat Divanı Hümayun’da bulunur, memleket ve millet, bütün halk, hazine, para ve işleri ile tam mânâsıyla meşgul olurlar idi*” ifadelerine yer vermiştir.

Buna göre Koçi Bey’in devletin kötü gidişinin önlenmesi için;

- I. Askeri
- II. İdari
- III. Ekonomik

hangi alanlarda önlem alınmasını önerdiği söylenebilir?

- A) II ve III. B) I, II ve III.
C) I ve III. D) Yalnız II.

6. 1683’te II. Viyana Kuşatması’ndan sonra Osmanlı orduları art arda yenilmeye başlamış ve askerî üstünlük Avrupalılara geçmiştir. Bu durum karşısında Osmanlı yönetici ve aydınları XVIII. yüzyıl başlarından itibaren ilk defa Osmanlı kurumlarının batıdan örnek alınarak düzenlenmeye çalışıldığı bir dönem başlamıştır. “Lâle Devri” diye isimlendirilen dönemde 1718–1730 yılları arasında tahtta Sultan III. Ahmed, sadrazamlık makamında ise Nevşehirli Damat İbrahim Paşa bulunuyordu. Bu dönemde ilk kez Avrupa’da geçici elçilikler oluşturulmuştur. İlk kez “çiçek aşısı” uygulanmıştır. Çini atölyeleri açılmıştır. 1720 yılında tulumbacıların yerine “itfaiye teşkilatı” kurulmuştur. İtfaiye teşkilatı Osmanlı tarihinde batı örnek alınarak kurulan ilk teşkilat olmuştur. Said Çelebi ile İbrahim Müteferrika 1727’de ilk Osmanlı matbaasını kurmuştur.

Paragraftan hangi çıkarımda bulunulamaz?

- A) Avrupa’nın üstünlüğün kabul edildiği
- B) Bilginin yayılmasının kolaylaştığı
- C) Avrupa’daki gelişmelerin yakından izlendiği
- D) Daha çok askerî alanlarda ıslahat yapıldığı

7. II. Mahmut döneminde “Takvim-i Vekayi” adlı Fransızca ve Türkçe olarak resmî bir gazete çıkarılmıştır. Gazetede iç ve dış haberler, ticaret, askerlik, sanat ve bilimsel çalışmalar gibi alanlarda haberler yer almıştır.

Buna göre Takvim-i Vekayi’nin yayınlanmasının amaçları arasında;

- I. Halkı eğitmek
- II. Halkı bilgilendirmek
- III. Demokrasiyi pekiştirmek

hangileri sayılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) I ve III. D) I, II ve III.

8. Osmanlı Devleti'nde Islahat Hareketleri sonucunda oluşan kurumlardan bazıları şunlardır;

- Ziraat Bankası
- Posta Nezareti
- Şirket-i Hayriye

Bu kurumların;

- Haberleşme
- Ulaşım
- Ekonomi

hangilerinde değişim meydana getirdiği savunulabilir?

- A) I ve II. B) II ve III.
C) I, II ve III. D) I ve III.

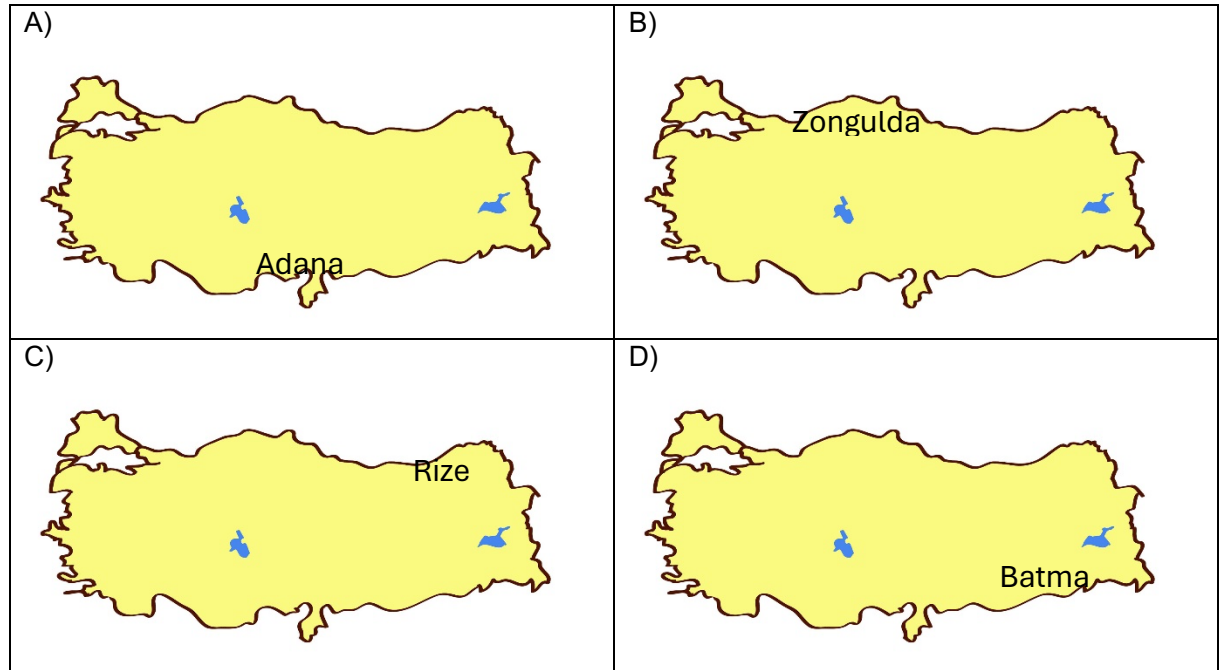
9. Orhan Gazi döneminde;

- Yaya ve müselleme adıyla ilk düzenli orduyu kuruldu.
- İlk kez divan teşkilatını oluşturuldu.
- İznik'te ilk medrese açıldı.

Yukarıdaki bilgide Orhan Gazi dönemindeki hangi düzenlemeye yer verilmemiştir?

- A) Askeri B) Yönetim
C) Eğitim D) Ekonomik

10. Aşağıdaki şehirlerimizden hangisinin yerleşim yeri olarak tercih edilmesinde iklim, tarım ve sanayi faktörlerinin etkili olduğu söylenebilir?

1. “Yurt dışında eğitim verdiğim dönemde bir aile ziyaretim sırasında odaya dört yaşında bir çocuk girdi. Dedesi onun yanına geldiğini görür görmez dizlerinin üzerine çöktü ve torununun göz hizasına indi. Bakakaldım! Ona: ‘Çocuklarınıza da mı aynı şekilde davranırdınız?’ dedim. ‘Biz böyle biliyoruz, çocuklar küçük insanlardır.’ dedi. Ayrıca çocuklarla konuşurken yaşı ne olursa olsun karşısındakine insan olduğunu hissettiriyorlar.”

Prof. Dr. Doğan Cüceloğlu’nun yukarıdaki anısından iletişim olumlu etkileyen tutumlardan ;

- I. Önemsemek
- II. Empati kurmak
- III. Dinlemek

hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız III.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

2.

- Yayınlarımızda, suça teşvik ya da suçlulara destek vermek kesinlikle yer almaz.
- Ulusal çıkarılara aykırı her davranışın karşısında olup Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı kalmak temel ilkelerimizdir.
- Gündemi oluştururken düşüncelerimizi bilim ve kanıtlara dayalı olarak vermeliyiz.
- Toplumı yanıltacak yalan haberlere asla yer vermeyiz.

Yayın ilkelerini yukarıdaki gibi belirleyen bir gazetenin hangi doğrultuda yayın yapması beklenemez?

- A)İlkeli
- B)Dürüst
- C)Objektif
- D)Taraflı

3. (I) UNESCO Dünya Miras Listesi’nde yer alan Selimiye Camii Edirne kentindedir. (II) Şehre hâkim tepede inşa edilen bu camii için Mimar Sinan “*Ustalık eserim.*” demiştir. (III) 1569’da yapımına başlanan ve 1575’te tamamlanan caminin inşasında 400 kalfa ve 14.000 işçi çalışmıştır. (IV) Caminin dış mimarisi kadar iç mimarisi de oldukça etkileyicidir. Minberindeki çiniler, mihrabındaki taşlar ve değişik yerlerdeki hatlar ustalıkla işlenmiştir.

Yukarıdaki metinde numaralandırılmış cümlelerden hangisi Osmanlı kültür, sanat ve estetik anlayışına doğrudan kanıt olarak sunulabilir?

- A) IV.
- B) III.
- C) II.
- D) I.

4. Lidya Devleti’nin başkenti olan Sardes’in verimli bir ovada kurulması, Kral Yolu üzerinde yer alması, çevresindeki akarsulardan altın elde edilmesi, akarsuların ve orman kaynaklarının çok olması sayesinde oldukça gelişmiştir.

Paragraftan yerleşmeyi etkileyen faktörlerden hangisi ile ilgili çıkarımda bulunulamaz?

- A) İklim
- B) Yer altı Kaynakları
- C) Ticaret
- D) Tarım

5. "Sultan II. Mehmed şehre neşe ve zafer ile girdi. Ardından da yayınladığı şu emirle halkı rahatlatmıştır: 'Bu şehirde yaşayan insanlar artık saklandıkları yerlerden çıksınlar. Özgür oldukları için kendilerine soru sorulmayacak. Şehri daha önce terk etmişlerin ve mülklerini kaybetmişlerin eşyaları hak sahiplerine tekrar verilecek. Durumları düzelinceye kadar vergi alınmayacak. Şayet evlerine dönecek olurlarsa rütbe ve dinlerine bakılmaksızın eski haklarına sahip olacaklar.'

Bizans Saray Tarihçisi Georgios Sphrantzes yukarıdaki ifadelerinden hareketle Osmanlı Devleti'nin uyguladığı;

- I. İstimalet
- II. Millet Sistemi
- III. Gaza ve cihat

politikalarından hangileri hakkında çıkarımda bulunulabilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve II.
- D) I, II ve III.

6.Coğrafi Keşifler sonucunda;

- Amerika gibi yeni kıtaların keşfedilmesinin yanında okyanuslar hakkında birçok bilgi edinilmiştir.
- Dünya'nın düz değil yuvarlak olduğu, kendi etrafında ve Güneş etrafında döndüğü, evrenin merkezi olmadığı gibi bilgiler ortaya çıkmıştır. Coğrafi Keşiflere kadar Dünya'nın düz olduğunu söyleyen kiliseye ve din adamlarına olan güven, keşifler sonucunda azalmaya başlamıştır.
- Avrupalı devletler keşfettikleri yerleri egemenlikleri altına alarak sömürge imparatorlukları kurdular.

Yukarıda Coğrafi Keşiflerin hangi alandaki sonuçlarına yer verilmemiştir?

A) Ekonomik	B) Dini
C) Bilimsel	D) Kültürel

7.

BERİL: Şehrimizde deprem olunca başka bir şehre yerleştik.

EFE: Babamın tedavisi nedeniyle köyden kente taşındık.

İŞİL: Babamın tayininin çıktığı şehre taşındık

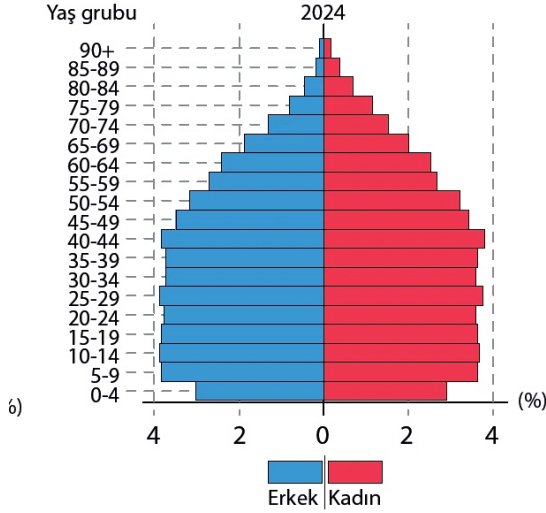
KEREM: Sınavı kazanınca üniversitenin bulunduğu kente yerleştik.

Yukarıdaki kişilerin göç etme nedenleri arasında hangisi sayılamaz?

- A) Doğal afet
- B) Kuraklık
- C) Sağlık
- D) Eğitim

8.

Türkiye Nüfus Piramidi

Yukarıda yer alan Türkiye nüfus piramidinden;

- I. Kadın ve erkek nüfusunun birbirine yakın olduğu
- II. Nüfusun genç ve dinamik bir yapıya sahip olduğu
- III. Doğurganlık oranının az olduğu
- IV. Yaşlı nüfus oranının fazla olduğu

hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I. B) III ve IV.
C) I ve II. D) I, II ve III.

9.

T.C. ANAYASASI MADDE 23. — Herkes, yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir. ...Seyahat hürriyeti, suç soruşturma ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek; amaçlarıyla kanunla sınırlanabilir.

Aşağıdakilerden hangisi anayasanın belirlediği çerçevede seyahat özgürlüğünün kısıtlamasına örnek verilebilir?

- A) Bilimsel araştırma için seyahat edilmesi
B) Beyin göçü kapsamında yurt dışına gidilmesi
C) Tarihi eserlerin ziyaret edilmesi
D) Şüpheli kişilerin yurtdışına çıkışına izin verilmemesi

10. Eğitim görmüş ve yetenekli kişilerin çalışma ya da fırsat azlığı gibi nedenler yüzünden kendi ülkesinden başka bir ülkeye yerleşmesine --- denir.

Boşluğa hangisi yazılmalıdır?

- A) iç göç B) beyin göçü
C) mevsimlik göç D) mülteci göçü

1.

Görselden hangi çıkarımda bulunulabilir?

- A) Medya aile içi iletişimi zayıflatmaktadır.
- B) Etkili iletişim ailede başlamaktadır.
- C) Teknoloji insanları sosyalleştirmektedir.
- D) Medya ile uzaklar yakın olmuştur.

2. Türklerin Rumeli'ye geçişleri ve yerleşmeleri sistemli bir şekilde olmuştur. Fetihlerle beraber sınırlar genişledikçe bu verimli ve boş topraklar Anadolu'daki Türkleri buraya çekmeye başladı. Osmanlı Devleti bu göçleri destekledi. Osmanlı fetihleri daha önce baskı, sıkıntı içinde yaşayan Hristiyan halkı düzen, adalet ve barışa kavuşturdu. Böylece Osmanlı idaresi benimsendi ve kalıcı hâle geldi. Osmanlı'nın aldığı haraç daha önce onların Bizans'a ödedikleri vergiden daha fazla değildi. Rumeli'de fetihler ilerledikçe arkada kalan bölgelerde şehirler yükselmeye kasabalar oluşmaya, köyler yayılmaya ve ıssız, harap, işlenmemiş topraklar şenlenmeye başladı. (Feridun Emecen, Osmanlı Klasik Çağında Siyaset, s.75)

Yukarıdaki metinden;

- I. Devşirme Sistemi
- II. İskân Politikası
- III. İstimâlet Politikası

Hangileri hakkında fikir edinilebilir?

- A) Yalnız II.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

3.

- Osmanlı'da ilk Türkçe Resmî Gazete olan Takvimivekayi'nin 1831 yılında haftalık olarak yayımlanmaya başladı.
- Osmanlı Devleti ilk buharlı gemiyi 1827 yılında İngiltere'den satın aldı. İstanbul'da, ulaşımda kullanılan bu gemilerin sayıları zamanla arttı. Ulaşım, düzenli hâle getirilerek 1851 yılında Şirketihayriye kuruldu.
- 1888 yılında özellikle tarımla uğraşan halka destek için Memleket Sandıkları Ziraat Bankasına dönüştürüldü.

İslahat hareketleri sonucu ortaya çıkan yukarı kurumlardan hareketle Osmanlı Devleti'nde

- I. Haberleşme
- II. Yönetim
- III. Ekonomi

alanlarının hangilerindeki değişim yaşandığı söylenebilir?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

4. Fransız İhtilali sonrası eşitlik, milliyetçilik adalet ve özgürlük fikirleri tüm dünyaya yayılmıştır.

Bu durumun sonuçları arasında

- I. Demokrasi hareketlerinin başlaması
- II. Çok uluslu imparatorlukların parçalanması
- III. Savaşların sona ermesi

hangileri sayılabilir?

- A) I ve II.
- B) I ve II.
- C) I ve III.
- D) II ve III.

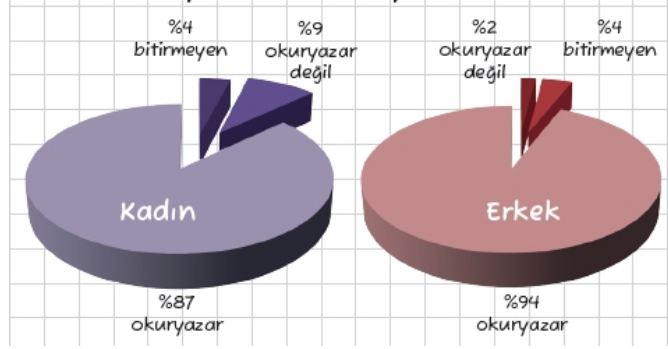
5.

- I.Çalışan nüfusun oranı
- II.Cinsiyet dağılımı
- III.Yaş grupları
- IV. Özel mülkiyet durumu

Nüfus sayımı sonucunda yukarıdakilerden hangisi belirlenmez?

- A) IV.
- B) III.
- C) II.
- D) I.

6.

“Cinsiyete Göre Okuryazarlık Durumu”nu gösteren yukarıda grafiklerden;

- I. Okuryazar oranı % 90 civarındadır.
- II. Okuma yazma bilen nüfus cinsiyetler arasında belirgin farklılıklar gösterir.
- III. Erkeklerde okuma yazma oranı kadınlara göre daha fazladır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

A) II ve III.	B) I ve III.
C) I ve II.	D) I, II ve III.

8. Yerleşme; insanların barındıkları, ekonomik ve sosyal faaliyetlerini sürdürdükleri yerleri ifade eder. İnsanlar, tarih boyunca sürdürdükleri faaliyetlere ve doğal çevreye bağlı çeşitli yerleşmeler kurmuştur. Bu yerleşmeler de zaman içindeki gelişmelere bağlı olarak değişime uğramıştır.

Aşağıdakilerden hangisi yerleşmede etkili olan doğal faktörlerden birisidir?

A) Tarım	B) Madencilik
C) Turizm	D) İklim

9.

- III.Selim; Nizam-Cedit adı verilen yeni bir ordu oluşturmuştur.
- II. Mahmut; Yeniçeri Ocağı'nı kaldırarak yerine Asakir-i Munsure-i Muhammediye adı verilen yeni bir ordu kurmuştur.

Yukarıda ıslahat hareketleri sonucunda hangi alanda meydana gelen değişimlere örnek verilmiştir?

A) Yönetim	B) Ekonomi
C) Askeri	D) Eğitim

10. Kütahya'nın Simav ilçesinde dağdan inen kurdun iki kadına saldırarak birinin ölümü, diğerinin de ağır yaralanması ile sonuçlanan olay sonrası vali, yaptığı açıklamada 22 köyün karantina altına alındığını, köy halkı ve hayvanlara saldıran kurdun, kuduz olma ihtimaline karşın gerekli tüm tedbirlerin alındığını ifade etti. Vali, “Bir kurt dağdan inerek iki vatandaşımıza saldırmış, biri hayatını kaybetmiş, biri de yaralanmıştır. Bölgede bulunan köyde giriş çıkışlar için önlemler alındı.” şeklinde konuştu.

Yukarıda yerleşme ve seyahat özgürlüğünün hangisine bağlı olarak kısıtlanmasına örnek verilmiştir?

A) Terör	B) Sağlık
C) Ekonomik	D) Doğal çevreyi koruma

26 OCAK 2026 PAZARTESİ	ŞURUP DENEMESİ 06	D: Y:
------------------------	----------------------	----------

1. Bir kiři

- Empati kuruyorsa
- Ben dili kullanıyorsa
- Jest ve mimiklerine dikkat ediyorsa

O kiři için öncelikle hangisi söylenebilir?

- A) Etkili iletişim kurduğu
- B) İletişimde sorun yaşadığı
- C) İyi bir dinleyici olduğu
- D) Bireysel farklılıklara dikkat etmediği

2. İskân politikası ilk defa Orhan Bey zamanında Rumeli'ye geçilmesiyle uygulanmaya başlanmıştır. Osmanlılar, gayrimüslimlerin yaşadığı toprakları fethedince Anadolu'dan getirdiği Türkmenleri bu bölgelere yerleştirmiştir. İskân, genellikle gönüllülük esasına göre yapılmıştır. İskâna tabi tutulanların bütün ihtiyaçları belli bir süre devlet tarafından karşılanmış ve devlet, halkı iskâna teşvik etmiştir. İskâna tabi olanlara toprak verilmiş, onlardan belirli bir süre vergi alınmamıştır. İslamlaşmanın ve üretimin devamı adına iskân edilenlerin, geçerli bir sebep olmadan eski yerlerine dönmelerine izin verilmemiştir.

Bilgiye göre İskan politikasının devlete;

- I. Dini
- II. Ekonomik
- III. Kültürel

Hangilerine avantaj sağladığı söylenebilir?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) Yalnız II.
- D) II ve III.

3. Divan üyelerinden birisi toplantıda "Kıbrıs Adası'nda bulunan korsanlarla zaman zaman karşılaşılıyor. Fakat birçoğu bizimle savaştan korkuyor. Komutanlarım ve leventlerim gerekli tedbirleri almak için ellerinden gelen gayreti gösteriyorlar. Bence en kısa zamanda korsanlar üzerine bir donanma gönderilmeli ve mesele kökünden halledilmelidir" şeklinde konuşma yapıyorsa hangi üyedir?

- A) Sadrazam
- B) Kaptan-ı Derya
- C) Nişancı
- D) Kazasker

4.

<u>AVRUPA'DA YAŞANAN GELİŞME</u>	<u>OSMANLI'NIN ALDIĞI ÖNLEM</u>
Coğrafi Keşifler	Akdeniz ticaretini tekrar canlandırmak için Avrupalı devletlere kapitülasyonlar verilmiştir.
Fransız İhtilali	Azınlık isyanlarını önlemek için Tanzimat Fermanı, Islahat Fermanı ve I. Meşrutiyet ilan edilmiştir. Demokratikleşme hareketleri yaşanmıştır.
Sanayi İnkılabı	Gümrük vergileri düşürülmüş, Avrupalı devletlere ticari ayrıcalıklar tanınmıştır.

Tablodan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı hangisidir?

- A) Avrupa'daki gelişmeler Osmanlı'yı değişime zorlamıştır.
- B) Osmanlı Devleti Avrupa'daki bilimsel gelişmeleri izlemiştir.
- C) Osmanlı Devleti Birinci Dünya Savaşı'na girmiştir.
- D) Avrupa'daki gelişmeler Osmanlı yalnızca siyasi alanda etkilemiştir.

6.

Yukarıdaki görsel Osmanlı kültür, sanat ve estetik anlayışından hangisine örnek verilebilir?

- A) Minyatür B) Ebru
C) Hat D) Çini

7. Kapadokya çevresinin yerleşim yeri olarak tercih edilmesinde Kızılırmak'a sahip olması ve İpek Yolu'nun üzerinde yer alması etkili olmuştur.

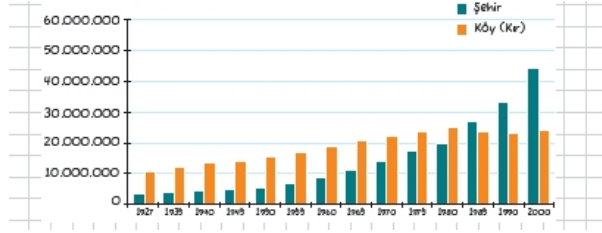
Buna göre Kapadokya'nın yerleşim yeri olarak tercih edilmesinde;

- I. Ulaşım
II. Yer şekilleri
III. Su kaynakları

hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I. B) II ve III.
C) I ve III. D) I ve II.

8.

Ülkemizin kent ve kır nüfusunu gösteren yukarıdaki diyagramdan hangi çıkarımda bulunulamaz?

- A) Cumhuriyetin ilk yıllarında nüfusun çoğunluğu kırsal kesimde yaşamıştır.
B) Kentlerdeki nüfus sadece doğal yolla artmaktadır.
C) 1950'li yıllardan itibaren kent nüfusunda belirgin bir artış olmuştur.
D) 1985 yılında ise ilk kez kent nüfusu, kır nüfusu oranını geçmiştir.

9.

İnsanların tarım, hayvancılık ve turizm

vb. gibi faaliyetler nedeniyle geçici olarak yer değiştirmelerine "mevsimlik göç" denir.

- I. Fındık toplamak için Giresun'a giden Ayşe Hanım
II. Turizm sezonunda otelde çalışmak için Antalya'ya giden Ahmet Bey
III. Yazları hayvanları otlatmak için yaylaya çıkan Hatice Hanım
IV. Tayini çıktığı için Ordu'ya giden Fatih Bey

Tanıma göre yukarıda verilenlerden hangisi mevsimlik göç değildir?

- A) I. B) II.
C) III. D) IV.

10.

Madde 13: Herkesin bir devletin toprakları üzerinde serbestçe dolaşma ve oturma hakkı vardır.

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin yukarıdaki maddelerinde hangi temel hakka/özgürlüğe yer verilmiştir?

- A) Din ve Vicdan Özgürlüğü B) Yaşama Hakkı
C) Yerleşme ve seyahat Özgürlüğü D) Özel Hayatın Gizliliği

27 OCAK 2026 SALI	ŞURUP DENEMESİ 07	D: Y:
-------------------	----------------------	----------

1. AYÇA: Tuz Gölü çevresinde yağış az olunca tarımsal üretimin düşmesine bağlı olarak göç ettik.
KERİM: Üniversiteyi kazandıktan sonra üniversitenin olduğu şehre yerleştim.
BEYZA: Babamın tedavisi için köyden kente yerleştik.

Yukarıdaki kişilerin göç etmelerinin nedenleri hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	AYÇA	KERİM	BEYZA
A)	Eğitim	Sağlık	İklim
B)	Eğitim	İklim	Sağlık
C)	İklim	Eğitim	Sağlık
D)	İklim	Sağlık	Eğitim

2. Ekonomisi büyük ölçüde toprağa dayanan Osmanlı Devleti'nin en önemli gelir kaynağını tarım oluştuyordu. Devlet tarafından ekilip biçilmesi için toprak verilen köylü, kullanım hakkına sahip olduğu bu toprakları ekip biçerek kendi geçimini sağlar, öldüğünde ise toprakları çocuklarına geçerdi. Köylü; toprağı satamaz, vakfedemez ve devredemezdi. Bu durumdaki köylünün devlete karşı sorumlulukları vardı. Bunlar; toprağı habersiz terk etmemek, sebepsiz olarak üç yıl üst üste ekmek ve ürettiği ürünün vergisini sipahiye ödemektir.

Bu önlemlerin temel amacı için hangisi söylenemez?

- A) Üretimde sürekliliğı sağlamak
- B) Tımar Sisteminin işlemlerini sağlamak
- C) Toprakların boş bırakılmasını önlemek
- D) Özel mülkiyeti teşvik etmek

3.

REFORMDAN ÖNCE EĞİTİM ÖĞRETİM FAALİYETLERİ	REFORMDAN SONRA EĞİTİM ÖĞRETİM FAALİYETLERİ
Kilisenin denetimindeydi.	Eğitim kilisenin elinden alındı. Kilise dışında sivil okullar açıldı.

Tablodan hangisi çıkarılabilir?

- A) Laik eğitime geçilmiştir.
- B) Katolik kilisesi kendini yenilemek zorunda kalmıştır.
- C) Skolastik düşünce güç kaybetmiştir.
- D) Hristiyan mezhep birliğı parçalanmıştır.

4. Aydınlanma Çağı'nda;

- Newton, "Evrensel Yer Çekimi Kanunu"nu keşfetmiştir.
- Kopernik, Güneş Sistemi'nin varlığını ispatlamıştır.
- Galileo, "Güneş sisteminin merkezi Dünya değil, Güneş'tir. Güneş Dünya'nın etrafında dönmez. Dünya, Güneş'in etrafında döner." düşüncesini savunmuştur. Geliştirdiğı bir teleskopla uzay gözlemleri yapmıştır.

Buna göre Aydınlanma Çağı'nda daha çok hangi alanda çalışma yapıldığı söylenebilir?

- A) Edebiyat
- B) Düşünce
- C) Bilim
- D) Sanat

5. Türk kültür, sanat ve estetik anlayışlarından *hat* ile ilgili bir ödev hazırlamak isteyen Hazal hangi görseli seçmelidir?

A)

B)

C)

D)

6. Sanayi İnkılabı öncesi insanlar iklim, su kaynakları, yer şekilleri vb. özelliklere göre yerleşim yeri tercihi yapmıştır. Sanayi İnkılabı ile birlikte şehirlerin sayısı artmış ve şehirler büyümüştür. Şehirlerde iş imkânlarının artması ve daha iyi hayat koşullarının sunulması, kırsal kesimlerden şehirlere doğru göçleri artırmıştır. Bu durum, metropol şehir denilen çok büyük şehirlerin ortaya çıkmasının da zeminini oluşturmuştur. Günümüzde sanayi, ticaret, tarım, turizm, ulaşım gibi faaliyetlerin birine ya da birkaçına sahip çok sayıda şehir yerleşmesi ortaya çıkmıştır.

Metinden hangisi çıkarılabilir?

- A) Sanayi İnkılabı yerleşmede doğal faktörlerin yerine beşerî faktörleri öne çıkarmıştır.
- B) Sanayi İnkılabı şehirlerin nüfuslarını olumsuz etkilemiştir.
- C) Sanayi İnkılabı ile doğal faktörler yerleşmede dikkate alınmıştır.
- D) Sanayi İnkılabı kırsal kesimlerin nüfusunu arttırmıştır.

7.

- Tuz Gölü çevresinde yağışın yetersiz olması, yerleşmeyi azaltmıştır.
- Doğu Anadolu'da sıcaklığın düşük olması, yerleşmeyi olumsuz etkilemiştir.
- Sıcaklık ve yağış şartlarının uygun olduğu Marmara Denizi kıyıları yerleşme için elverişlidir.

Yukarıda yerleşmeyi etkileyen hangi doğal faktöre örnek verilmiştir?

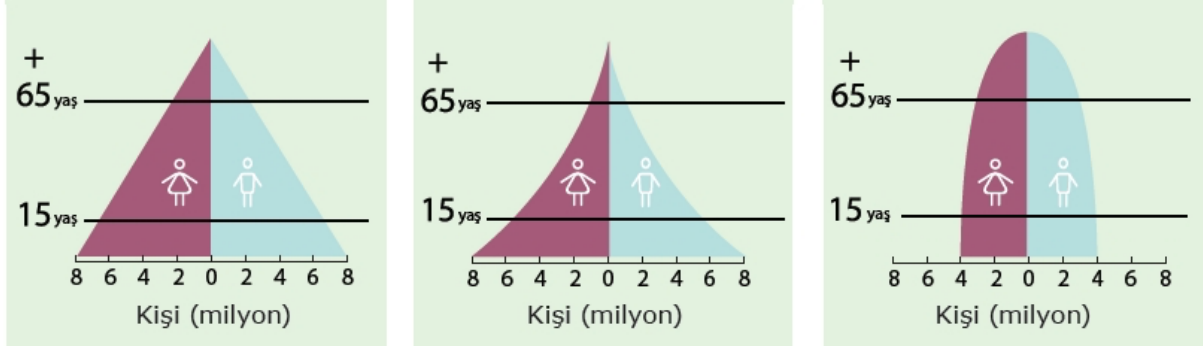
A) Su kaynakları

B) Yer şekilleri

C) Bitki örtüsü

D) İklim

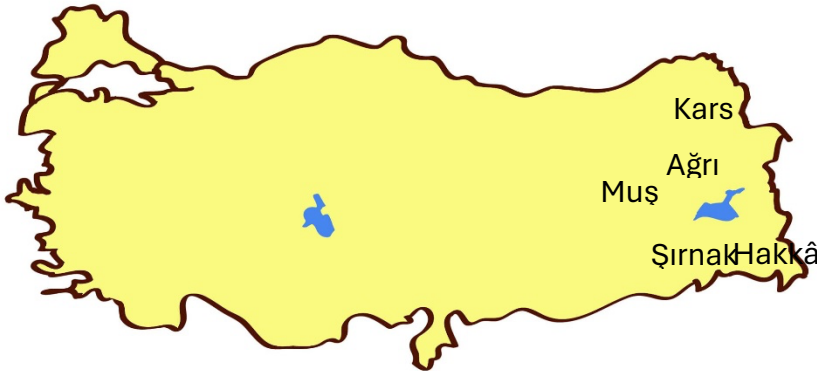
8.

Yukarıdaki nüfus piramitlerin ait olduğu ülkeler hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Gelişmemiş ülke	Gelişmekte ülke	Az gelişmiş ülke
B)	Gelişmemiş ülke	Az gelişmiş ülke	Gelişmekte ülke
C)	Az gelişmiş ülke	Gelişmemiş ülke	Gelişmiş ülke
D)	Az gelişmiş ülke	Gelişmekte ülke	Gelişmemiş ülke

9.

Haritada TÜİK raporuna göre ülkemizin en fazla göç veren illerinden bazılarının yer verilmiştir.

Bu illerin ortak özellikleri arasında;

- I. Yer şekillerinin engebeli olması
- II. Sert bir iklim yaşanması
- III. Ulaşım koşullarının zor olması

hangileri sayılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I, II ve III.
- C) II ve III.
- D) Yalnız III.

10. Abdullah ülkesinde yaşanan iç karışıklıklar nedeniyle başka bir ülkeye göç etmiştir.

Buna göre Abdullah'ın hangi tür göç yaptığı söylenebilir?

- A) Mülteci göçü
- B) İşçi göçü
- C) İç göç
- D) Mevsimlik göç

1.Mehmet, okuldan gelince ablası “Hemen çantayı yerine koy! Eve hep geç geliyorsun! Eminim ki çok ciddi işlerin vardı!” şeklinde onu uyarmıştır. Mehmet ise üzülerek odasına geçmiştir.

Metinde iletişimi olumsuz etkileyen faktörlerden hangisi yoktur?

- A) Alay etmek B) Emir vermek C) Öğüt vermek D) Sen dili kullanmak

2. Osmanlı Devleti, fethettiği yerlerde özellikle Balkanlarda istimâlet politikasını çok iyi uyguladı. Ele geçirdiği bölgedeki halkı dinî inanç, dil ve yaşayış biçiminde serbest bıraktı. Asla onları Müslüman olmaları için zorlamadı. Osmanlı Devleti gayrimüslimlerden cizye adıyla bir vergi alarak onların can ve mal güvenliğini sağladı. Timur ile yapılan Ankara Savaşı sonrasında Osmanlı, Anadolu’da güç kaybı yaşarken Balkanlarda böyle bir sorun yaşamadı. Bu da Osmanlı Devleti’nin istimâlet politikasında ne kadar başarılı olduğunu göstermektedir.**Buna göre İstimâlet Politikasının aşağıdakilerden hangisinin sağlanmasına katkı sunması beklenemez?**

- A) Toplumsal birlik ve beraberliğin
B) Azınlıkların isyan etmesinin
C) Topraklarda kalıcı egemenliğin
D) Din ve vicdan özgürlüğünün

3. Osmanlı Devleti, Fransız İhtilali ile ortaya çıkan milliyetçilik akımından olumsuz yönde etkilenen devletlerden biri oldu. Osmanlı Devleti, içinde pek çok milleti barındırıyordu. Bu milletler Avrupa’nın da destek vermesiyle ayaklandılar ve bağımsızlıklarını ilan ettiler. Fransız İhtilali’nin Osmanlı Devleti’ne olumlu etkileri de oldu. Eşitlik, özgürlük, adalet, cumhuriyet gibi kavramlar ülkede yayıldı. Tanzimat ve Islahat Fermanı ilan edildi. 1876 yılında da Osmanlı Devleti’nin ilk anayasası olan Kanun-ı Esasî yayımlanarak Meşrutiyet yönetimine geçildi. Böylece halk yönetime katılma hakkını elde etti.

Buna göre, Fransız İhtilali, Osmanlı Devleti’ni hangi alanda değişime zorlamıştır?

- A) Siyasi B) Ekonomik C) Askerî D) Kültürel

4. Orta Çağ’da; toplumlar din eksenli ortamlarda yaşadığı için bilimsel çalışmalar, kilisenin ve din adamlarının baskısı nedeniyle ilerleyemiyordu. Aristo’ya göre tanrılar gökyüzünde yaşadığı için gezegenler ve yıldızlar mükemmel yapıdaydı ve lekesizdi. Dünya, evrenin merkeziydi ve tüm gök cisimleri Dünya çevresinde dönerdi. Bu düşünceler kilise tarafından da kabul edildiği için astronomi ilerleyemiyordu. Aristo’nun “*Dünya ve evrendeki her şeyi oluşturan dört ana madde; toprak, su, hava ve ateştir.*” düşüncesi fizik ve kimyanın gelişmesini engellemişti. Veba gibi ölümcül hastalıkların, insanların günahları nedeniyle ortaya çıktığına inanıldığı ve tedavi amacıyla din adamlarına gidildiği için tıp gelişemiyordu. (Prof. Dr. Ural Akbulut)

Buna göre, Orta Çağ’da kilisenin ve din adamlarının;

- I. Dogmatik
II. Özgür
III. Eleştirel

düşünce yapılarından hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

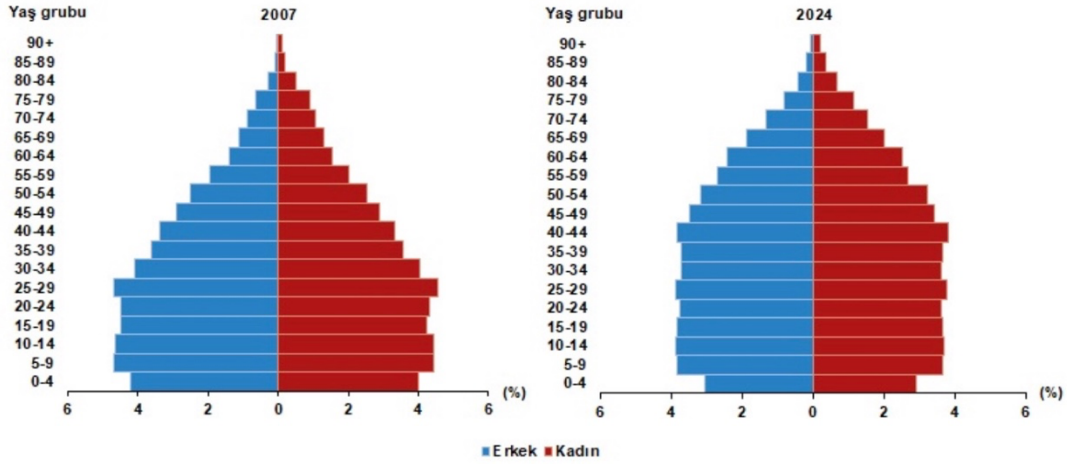
5.Dünyanın en eski uygarlıklarından Mezopotamya uygarlıkları **Dicle Nehri ile Fırat Nehri** arasında; Mısır uygarlığı **Nil Nehri** etrafında; Çin uygarlığı **Sarı Irmak ve Gök Irmak** kıyısında ve Hint Uygarlığı **İndus Nehri** çevresinde kurulmuştur.

Buna göre bu uygarlıkların kurulmasında yerleşmeyi etkileyen hangi faktör etkili olmuştur?

- A) Su kaynakları B) İklim C) Maden D) Bitki örtüsü

6. Nüfus piramitleri, nüfusun yaş ve cinsiyet yapısında meydana gelen değişimi gösteren grafikler olarak tanımlanmaktadır.

Nüfus piramidi, 2007, 2024

Buna göre, Türkiye'nin 2007 ve 2024 yılı nüfus piramitleri karşılaştırıldığında;

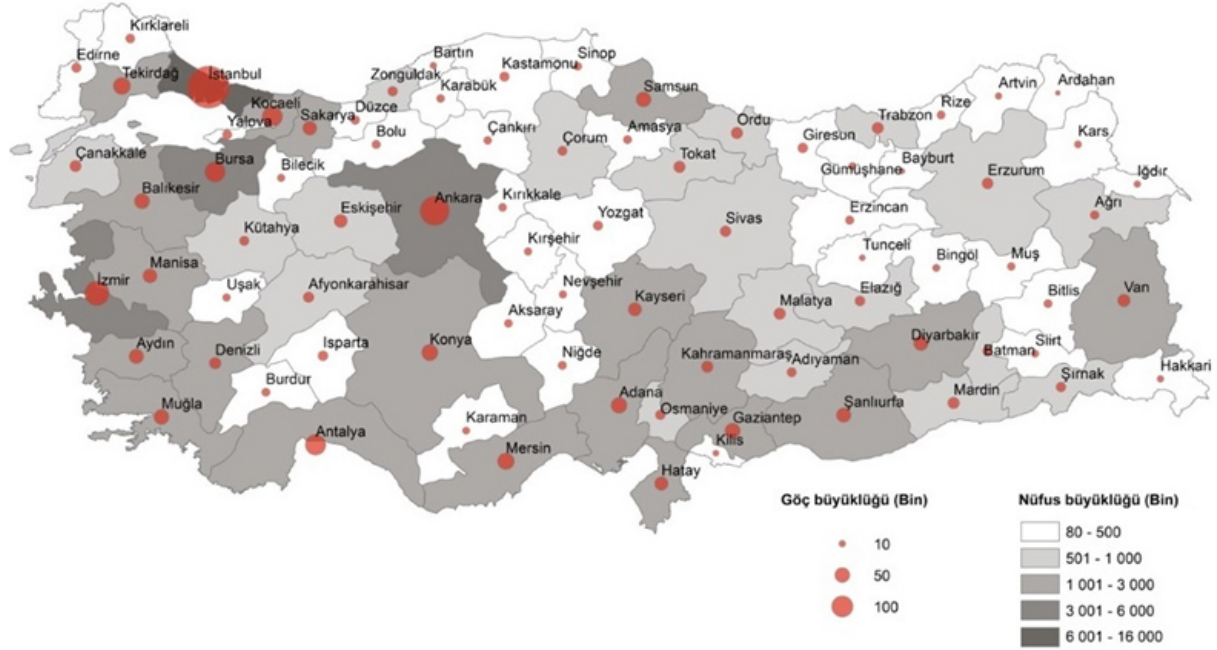
- I. Doğum oranı
- II. Yaşlı nüfus
- III. Toplam nüfus

hangileri azalmıştır?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

7.

Türkiye İstatistik Kurumu verilene göre 2022 yılı Türkiye iç göç haritası şöyledir:

Harita incelediğinde aşağıdaki yargılardan hangisi ulaşılabilir?

- A) En fazla göç alan şehir İstanbul'dur.
- B) En az göç alan şehir Ardahan'dır.
- C) Doğu illerimiz daha az göç almaktadır.
- D) Göç iller arasında dengeli dağılmıştır.

8. Yerleşme ve seyahat özgürlüğü, anayasal özgürlüklerimizden biridir. Bu özgürlüklerin nasıl kullanılacağı ve hangi nedenlerle kısıtlanabileceği anayasada belirlenmiştir.

Buna göre aşağıdaki alanlardan hangisine hem yerleşilemez hem de seyahat edilemez?

- A) Askerî sahalara
- B) Millî parklar
- C) Hazine arazileri
- D) SİT alanları

1. “Ayı Olmayan Ayı” kitabı, kış uykusuna yattığı mağaranın üzerine bir fabrika yapılan ve baharda uyandığında herkese kendisinin bir “ayı” olduğuna inandırmaya çalışan bir ayının hikayesini anlatır. Ayı, kimseyi kendisinin ayı olduğuna ikna edemez ve hepsinden aynı cümleyi duyar: “Sen ayı falan değilsin. Sen tıraş olması gereken, kürk palto giymiş budala adamın tekisin.” Oysa ayı, ayı olduğunun farkındadır insanlar ne düşünürse düşünsel doğal yaşamına devam eder.

Buna göre, kitaptaki kişilerin hangi iletişim kuralına aykırı hareket ettiği söylenebilir?

- A) Herkesi olduğu gibi kabul etmek
- B) Göz iletişimi kurmak
- C) Ben diliyle konuşmak
- D) Beden dili kullanmak

2. Geçtiğimiz yıllarda farklı kanallarda yayınlanan Türk Malı, Geniş Aile ve Avrupa Yakası gibi televizyon dizilerinde deyim, atasözleri ve söz kalıplarını eksik ya da yanlış kullanma, sözcükleri yanlış seslendirme, tümce düzenini bozma, konuşmada kaba ve edep dışı sözlerle yer verme, yabancı sözcükleri kullanmaya özenme vb. durumlar söz konusu olmuştur. Bu durum televizyon gibi görsel ve işitsel iletilerle kişileri etkileme gücü fazla olan bir kitle iletişim aracının getirdiği ağır sorumluluğun önemini yeterince farkına varamadıklarını göstermektedir.

Paragrafta kitle iletişim araçlarının hangi sorumluluğunu yerine getirmemesine örnek verilmiştir?

- A) Tarafsız ve objektif yayın yapmak
- B) Türkçeyi düzgün kullanmak
- C) Millî menfaatleri korumak
- D) Kültürü gelecek kuşaklara aktarmak

3. İslam Hukuku’ndaki “dinde zorlama yoktur” esasını benimsemiş olan Osmanlı Devleti, ele geçirdiği topraklarda yaşayan gayrimüslimlerden haraç ve cizye alarak onların can ve mal güvenliklerini sağlamıştır. Uygulanan “millet sistemi” ve “istimalet politikası” sayesinde Osmanlı ülkesinde yaşayan çeşitli dinlere, mezheplere ve ırklara mensup insanlar asırlarca her türlü görüşleriyle İslâm kültür ve medeniyeti çerçevesi içerisinde varlıklarını korumuşlardır. Kendi okullarını açmışlar, ibadet mekanlarında serbestçe ibadet etmişlerdir. Yine Osmanlıların uyguladığı bu çok kültürlü yaşam sayesinde asırlardan beri mezhep kavgalarının devam ettiği Orta Doğu’da, Kafkaslarda ve Balkanlarda huzur ve asayiş sağlanmıştır.

Verilen metin değerlendirildiğinde millet sistemiyle ve istimalet politikasıyla,

- I. Yaşama Hakkı
- II. Din ve Vicdan Özgürlüğü
- III. Eğitim Hakkı

temel hak ve özgürlerinden hangilerinin güvence altına alındığı söylenebilir?

- A)Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) I, II ve III

4. Lale Devri sürecinde Osmanlı Devleti'nde önemli gelişmeler yaşanmıştır.

Buna göre, aşağıdakilerin hangisinde verilen gelişmenin ilgili olduğu alan yanlıştır?

	<u>Lale Devri'ndeki Gelişmeler</u>	<u>İlgili Olduğu Alan</u>
A)	Osmanlı Devleti'ne ilk kez Batı tarzında mobilyalar getirildi.	Toplumsal
B)	Said Mehmet Efendi ve İbrahim Müteferrika İlk Türk matbasını kuruldu.	Siyasi
C)	İlk defa çiçek aşısı uygulandı.	Sağlık
D)	Avrupa devletlerini daha iyi tanımak için Viyana, Paris, Varşova, Moskova gibi başkentlere ilk defa geçici elçiler gönderildi.	Diplomatik

5. Fransız İhtilali yaşanırken Osmanlı Devleti'nin başında III. Selim vardı. Osmanlı Devleti, Fransız İhtilali ile ortaya çıkan milliyetçilik akımından olumsuz yönde etkilenen devletlerden biri oldu. Osmanlı Devleti, içinde pek çok milleti barındırıyordu. Bu milletler Avrupa'nın da destek vermesiyle ayaklandılar ve bağımsızlıklarını ilan ettiler. Fransız İhtilali'nin Osmanlı Devleti'ne olumlu etkileri de oldu. Eşitlik, özgürlük, adalet, cumhuriyet gibi kavramlar ülkede yayıldı. Tanzimat ve Islahat Fermanı ilan edildi. 1876 yılında da Osmanlı Devleti'nin ilk anayasası olan Kanun-ı Esasî yayımlanarak Meşrutiyet yönetimine geçildi. Padişahın yanında Mebusan Meclisi açıldı. Böylece meclise seçtikleri milletvekilleri ile halk yönetime katılma hakkını elde etti.

Bu bilgilere göre; Fransız İhtilali ile Osmanlı Devleti'nde;

- I. Demokratikleşme hareketleri
- II. Toprak kayıpları
- III. Parlamenter sisteme geçiş

hangileri yaşanmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

6. "Milattan önce (MÖ) 7024-6449 yılları arasına tarihlenen Çatalhöyük'te yer alan evler, birbirine bitişik yapılmış, ortasında bir tapınak bulunan 4-5 evden oluşan gruplar hâlinde şekillenmişti. Düşman saldırılarını önlemek için sokakları olmayan bu yerleşmenin; duvarları kerpiçtendi, kapıları yoktu, herkes evin içine ağaç merdiven ile evin damından giriyordu." (*Ekrem Akurgal, Anadolu Kültür Tarihi, s .5*)

Buna göre, Çatalhöyük'te evler yapılırken hangi özelliğin dikkate alındığı söylenebilir?

- A) Isınmanın B) Aydınlanmanın C) Güvenliğin D) Beslenmenin

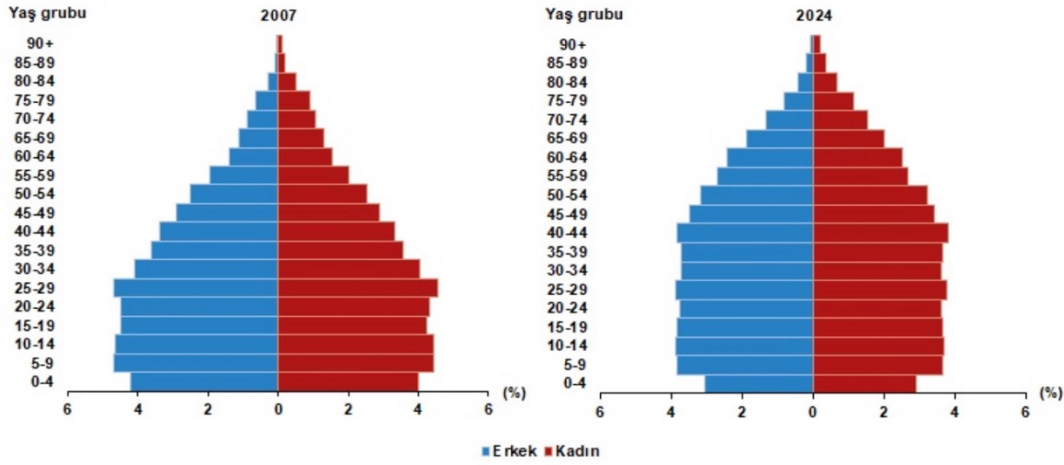
7. Türkiye'de; sanayi, ticaret, tarım, turizm, ulaşım, madencilik ve göçler gibi beşerî faktörler nüfusun dağılışıında önemli derecede etkilidir. Türkiye'de en yoğun nüfuslu yerler; genellikle sanayinin geliştiğı, ticaret, ulaşım, eğitim, sağlık, bankacılık gibi hizmet sektörlerinin yoğunlaştığı alanlardır. Çünkü tüm bu sektörler, en fazla iş gücü ihtiyacı olan sektörlerdir. Buna bağılı olarak bu alanlara, iş imkânlarının az olduğı yerlerden yoğun göçler yaşanmaktadır.

Aşağıdakilerde hangisi bu illere örnek verilemez?

- A) Niğde B) Bursa C) İstanbul D) Konya

8. Nüfus piramitleri, nüfusun yaş ve cinsiyet yapısında meydana gelen değişimi gösteren grafikler olarak tanımlanmaktadır. Nüfus piramitlerinde yaş grupları çocuk (0-14 yaş) ortanca (15-64 yaş) ve yaşlı nüfus (65 yaş ve üstü) olarak yer alır.

Nüfus piramidi, 2007, 2024

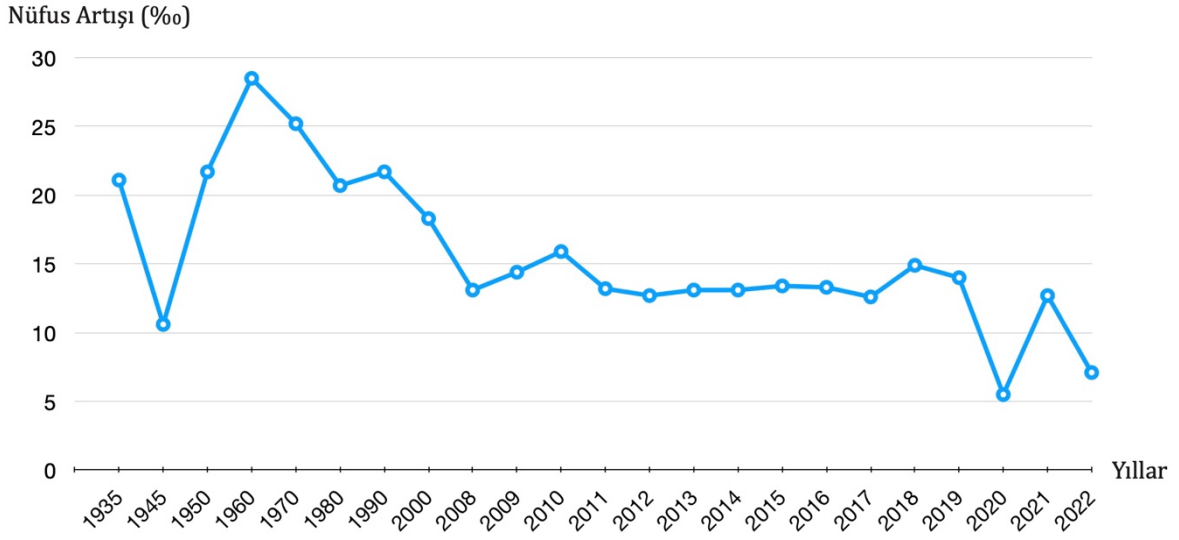
Buna göre, Türkiye'nin 2007 ve 2024 yılı nüfus piramitleri karşılaştırıldığında;

- I. Çocuk
II. Ortanca
III. Yaşlı

hangilerinin nüfusunda artış yaşanmıştır?

- A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

9. Yıllara göre Türkiye'de nüfus artış hızını gösteren grafik şöyledir:

Grafik değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) 1945-1960 yılları arasında nüfus artış hızı sürekli yükselmiştir.
- B) 2021 yılı sonrası nüfus artış hızında düşüş yaşanmıştır.
- C) 2010-2017 yılları arasında nüfus artış hızı pek değişmemiştir.
- D) Nüfusun artış hızının düştüğü yıllar arasında toplam nüfus azalmıştır.

10. Nüfusun yoğun olduğu yerlerde insanlar belirli bir bölgeye yoğunlaştığında bu durum gecekondulaşmaya sebep olabilir. Bu nedenle yerleşme belli bir alana yönlendirilebilir.

Bu durum yerleşme özgürlüğünün hangi nedenle kısıtlanmasına örnek verilebilir?

- A) Kamu düzenini korumak
- B) Düzenli kentleşmeyi sağlamak
- C) Genel sağlığı korumak
- D) Can güvenliğini sağlamak

30 OCAK 2026 CUMA	ŞURUP DENEMESİ 10	D: Y:
-------------------	----------------------	----------

1. İletişim alanında çalışmalarıyla tanınan Psikolog Albert Mehrabian'ın %7-%38-%55 kuralına göre ne söylediğimiz, etkili iletişimde sanıldığı kadar büyük bir öneme sahip değil. Bu kurala göre, iletişim kurarken ne söylediğimize yani konuşmanın içeriği ve kullandığımız kelimelere yüzde 7 oranında dikkat ediyoruz. Bu bize etkili iletişimde içeriğe çok fazla önem vermediğimizi anlatıyor. İletişimimizde yüzde 38 oranında ise derdimizi nasıl anlattığımıza dikkat ediyoruz. Nasıl söylediğimiz, söylediğimiz şeyi nasıl tonladığımızla ilişkili kabul ediliyor. Kalan yüzde 55'lik dilimi ise beden dilimiz belirliyor.

Bilgiye göre, aşağıdaki kişilerden hangisinin kurduğu iletişimin etkisi diğerlerinden daha fazladır?

- A) Teknik direktörün basın toplantısında gülümsemesinin
- B) Çanakkale konferansındaki konuşmacının ses tonuna dikkat etmesinin
- C) Sosyal Bilgiler Öğretmeninin derste görseller kullanmasının
- D) Betül Hanım'ın kızı Asel'e gününün nasıl geçtiğini sormasının

2. İletişimi olumsuz etkileyen bazı cümlelere ve bu cümlelerin ilgili olduğu tutumlara tabloda yer verilmiştir.

	<u>İletişim Cümlesi</u>	<u>İletişimi Olumsuz Etkileyen Tutum</u>
I.	"Ya bu dediğimi yaparsın ya da sonuçlarına katlanırsın."	Tehdit etmek
II.	"Sarı kafa, burada ne arıyorsun?"	Lakap takmak
III.	"Daha güzel şeylerden konuşalım. Şimdi zamanı değil!"	Konuyu değiştirmek
IV.	"Saçların kirpi gibi..."	Öğüt vermek

Buna göre tablonun hangi satırında yanlışlık yapılmıştır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.

3. Son zamanlarda hemen hemen bütün televizyon kanallarında yüksek seyirlilik oranına ulaşma çabası yüzünden birçok dizi, yayınlanmaktadır. Yayınlanan bu diziler de başta çocuk ve gençler olmak üzere büyük bir kitle tarafından ilgiyle izlenmektedir. Öyle ki bu geniş kitle televizyonda yayınlanan dizilerden duydukları ve gördüklerini taklit etmekte ya da benimsemektedir. Sorun ise çoğu zaman işte tam bu noktada ortaya çıkmaktadır. Birçoğumuzun, konuşmasına ve davranışına dikkat edip örnek aldığı ve bizlerden biri hâline gelen dizi kişiliklerinin konuşmalarındaki hatalar, özellikle son yıllarda toplumsal olarak şikayet edilen yabancı sözcük kullanımları, sözcüklerin yanlış söylenmesi ya da yanlış yerde kullanımı, espri yapma veya dikkat çekmek adına yapılan kasıtlı dil hataları dilin yapısını bozmaktadır.

(Serpil Ayduttu, Dizilerin Türk Diline Olumsuz Etkileri, Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi, Sayfa 31-32)

Verilen metin değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Kitle iletişim araçlarının dilin yozlaşmasına olumsuz etkisi vardır.
- B) Tüketim alışkanlığı üzerinde dizilerin yönlendirici bir yapısı vardır.
- C) Reyting kaygısı kültürel değerlerin korunmasının önüne geçmiştir.
- D) Televizyon, popüler kültürün önemi bir taşıyıcısı konumundadır.

4.Anayasamızın bize tanıdığı temel hak ve özgürlüklerden biri de kitle iletişim özgürlüğüdür. Bu özgürlük bize çeşitli haklar tanıdığı gibi bu hakları kullanırken yerine getirmemiz gereken bazı sorumluluklarımız da vardır.

Bu sorumluluklar arasında;

- I. Siber zorbalık yapmak
- II. Farklı düşüncelere karşı saygılı olmak
- III. Kişilerin özel hayatına saygı duymak
- IV. Kişisel verileri açıklamak

hangileri sayılabilir?

A)I ve III B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV

5.Osmanlı Devleti'nin kısa sürede siyasi bir güce dönüşmesinde etkili olan faktörlerden bazıları şunlardır:

- I. Kurulduğu çevrenin genişlemeye uygun olması
- II. Bizans'ın ve Balkanların karışıklık içinde olması
- III. Halkı için adalet anlayışını benimsemesi

Bu faktörlerin ilgili olduğu alanlar hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	I.	II.	III.
A)	Sosyal	Ekonomik	Sosyal
B)	Sosyal	Coğrafi	Siyasi
C)	Coğrafi	Siyasi	Sosyal
D)	Coğrafi	Siyasi	Ekonomik

6.Kuruluş sürecinde Osman Bey'in fetih hareketleriyle elde ettiği başarılar, komşu Bizans tekfurlarını (valilerini) rahatsız etti. Bursa tekfuru önderliğinde birleşen Rum tekfurları, Osmanlı Beyliği'ni bu bölgelerden atmak için harekete geçtiler. Bizans'la Koyunhisar'da 1302 yılında yapılan bu ilk savaşı Osman Bey kazandı. Koyunhisar Zaferi sonucunda Osmanlı Beyliği bölgede büyük bir itibar kazandı. Osman Bey, savaşın ardından kendi adına para bastırıp hutbe okuttu. Diğer yandan Bursa, -kuzey kısmı hariç- Türkler tarafından çevrilmiş oldu. Böylece İzmit yolu da Osmanlı Devleti'ne açıldı.

Buna göre, Koyunhisar Savaşı Osmanlı Beyliği'ne;

- I. Siyasi
- II. Askerî
- III. Ekonomik

alanlarından hangilerinde kazanım sağlamıştır?

A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti, Rumeli’de fethettiği topraklara Anadolu’dan getirdiği Türk ailelerini yerleştirmiştir. Yaklaşık iki asır devam eden bu uygulamaya “iskân politikası” denir. İskân politikasıyla hedeflenen amaçlar şunlardır:

- Belli bölgeleri Türkleştirmek ve İslamlaştırmak
- Anlaşamayan grupları birbirinden uzaklaştırmak
- Bataklıkları veya boş yerleri imara açmak
- Yeni yerleşim birimlerini eserler yaparak geliştirmek
- İnsanların, kervanların ve madenlerin emniyetini sağlamaktır.

Buna göre, iskân politikasıyla aşağıdakilerden hangisi ilişkilendirilemez?

- A) Asayişin sağlanmayla
- B) Güvenliğin temin etmeyle
- C) Gayrimüslimleri ötekileştirmeye
- D) Bayındırlık faaliyetleriyle

8. Osmanlı Devleti’nin Anadolu’da siyasi birliği sağlama sürecindeki aşamalara tabloda yer verilmiştir.

Birinci Aşama	İkinci Aşama	Üçüncü Aşama
Osmanlılar ilk önce kendilerine yakın olan Karesioğulları, Germiyanogulları, Hamitoğulları gibi beylikleri evlilik bağı, satın alma, veraset gibi yollarla Osmanlı toprağına kolayca dâhil ederek Batı Anadolu’yu hâkimiyetine almıştır.	I. Bayezid; Candaroğulları, Karamanoğulları ve Kadı Burhanettin beyliklerini çetin mücadeleler sonucunda ortadan kaldırarak Orta Anadolu’yu Osmanlı egemenliğine katmıştır.	Osmanlılar, Anadolu’nun doğusunu kontrol altına almak için Akkoyunlular, Memlûkler ve Timurlular ile mücadele etmiştir. Bu mücadele ile Karamanoğulları, Dulkadiroğulları ve Ramazanoğulları gibi beylikler üzerinde hâkimiyet kurmaya çalışmıştır. Osmanlı, Anadolu’nun doğusunu bir asırlık mücadele sonucunda hâkimiyetine almıştır.

Buna göre;

- I. Türk Beylikleriyle savaş tercih edilmemiştir.
- II. En çok Bizans ile mücadele yaşanmıştır.
- III. Batı’dan Doğu’ya doğru bir yol izlenmiştir.
- IV. Diğer ülkelerden dış destek alınmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve III C) III ve IV D) I, II ve III

9. Osmanlı Divan üyelerinden biri olan Kazasker, ilmiye sınıfından olup müderris ve kadıların atamalarını veya görevden alınma işlemlerini yapardı.

Buna göre Kazaskerler günümüzdeki;

- I. Adalet
- II. Millî Eğitim
- III. Sağlık
- IV. İçişleri

bakanlıklarından hangilerinin görevlerini yerine getirmiştir?

A) I ve II B) II ve III C) I, II ve IV D) II, III ve IV

10. Osmanlı toplumunda tımar sistemi önemli bir yere sahipti. Tımar sistemi, devlet görevlilerine hizmetleri karşılığında belirli bir bölgenin vergilerini toplama yetkisinin verilmesidir. Devlet, tımar sistemi ile toprağın kullanımını halka, denetimini ise tımarlı sipahilere verirdi. Bu sistem sayesinde üretimde süreklilik olur, hazineden para çıkmadan ordu beslenir ve bölgenin güvenliği sağlanırdı.

Buna göre, tımar sistemi, aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgili değildir?

- A) Askerî B) İdarî C) İlmî D) İktisadî